

Route 13 Over de Esch Vlagtwedde, 11 km

Een wandeling over de essen rond Vlagtwedde en door het beekdal van de Ruiten Aa laat de tegenstellingen in dit landschap goed zien. Aan de ene kant het kaarsrechte Mussel Aa-kanaal, waarmee de geschiedenis van de turfwinning is verbonden en aan de andere kant oude zandruggen, bossen en bloemrijke graslanden langs de Ruiten Aa. Aan dit riviertje ligt het oude gehucht Smeerling, dat bestaat uit een groep zeer fraai gerestaureerde Saksische (ook wel: Westerwoldse) boerderijen. Het is een beschermd dorpsgezicht en de boerderijen uit de zeventiende en achttiende eeuw staan onder monumentenzorg. Saksische boerderijen hadden oorspronkelijk mens, dier en oogst onder één dak. In de boerderij die Natuurmonumenten gebruikt als theeschenkerij kan men de vernuftige dragende balkenconstructie bewonderen. Na Smeerling wandelt u door het beekdal van de Ruiten Aa en het Metbroekbos. Runderen van een oud Nederlands runderras, Lakenvelders (een wit vlak ligt als een laken over hun rug) zorgen er voor begrazing van delen van het bos en het aangrenzende Eemboerveld. De koeien met hun kalveren zijn mensvriendelijk. Het Metbroekbos, dat wordt beheerd door Natuurmonumenten, is een van de weinige oorspronkelijke bossen van Westerwolde. Het is moerassige, leemhoudende grond met voornamelijk inheemse boomsoorten als eik, hazelaar, hults, els, wilg en beuk. In de onderbegroeiing vindt u lelietjes-van-dalen, bosanemoon, salomonszegel, Zweedse kornoelje, muskuskruid en koekoeksbloem en tussen hemel en aarde vogels als bonte specht, wielewaal en buizerd. Natuurmonumenten erfde het bos, evenals het Lieftingsbroek, van particuliere natuurbeschermers.

Hierna wandelt u Vlagtwedde binnen. Vlagtwedde, Sellingen, Onstwedde, Wedde en Vriescheloo zijn de vijf kerkdorpen of karspelen, die samen Westerwolde vormen. Rondom Vlagtwedde ontstonden zwermdorpen als Veele, Wollinghuizen, Jipsinghuizen, Weende en Ellersinghuizen en daarnaast tal van buurtschappen, die hun namen ontleen aan oude veldnamen. Rondom Vlagtwedde lagen de markegronden, die werden verdeeld, beheerd en gebruikt onder het gezag van de gezamenlijkheid, de Boerschap. De boerengemeenschap kende ook haar eigen rechtspraak (boerichters). Tot 1803 was in Vlagtwedde een rechtstoel gevestigd, waar de 'richter' zaken behandelde op grond van het landrecht van Westerwolde. Voor hoger beroep kon met terecht bij de drost te Wedde.

De wandeling voert langs de Nederlands Hervormde kerk (punt 20), een van de grootste kerken van Westerwolde. Het schip met kruisribgewelf dateert uit de tweede helft van de dertiende eeuw, het koor uit de zestiende eeuw. Het bospad (punt 22) loopt langs het Veelerdiep, een afsplitsing van de Ruiten Aa, dat zich ten noorden van Vlagtwedde weer in de hoofdstroom voegt. Alleen de grillige loop onderscheidt het watertje van een gewone sloot. Tenslotte gaat de wandeling langs het Parc Emslandermeer, een recreatiebungalowpark, dat een bijdrage levert aan de versterking van de economie van de streek.

Start: Restaurant Nuver , Laan van Westerwolde 6, Vlagtwedde

De route is **gemarkeerd** met **geel-witte** stickers met de opdruk **WIW 13**.

WIW 13

1. Met het restaurant aan uw linkerkant verlaat u de parkeerplaats richting openbare weg. Houdt het schelpenpad aan de rechterzijde van de weg aan.
2. Einde schelpenpad, **rechtsaf** het fietspad op.
3. Bij het bankje aan uw linkerkant verlaat u het fietspad en gaat u **rechts** het graspad op. Dit volgt u tot aan de “stenen”/klinkerweg. Hier **rechtsaf**.
4. Einde stenen/klinkerweg **linksaf** (stukje MTB-route).
5. Bij verharde weg **rechtsaf**, over het water en weg met **bocht naar links** volgen, Barlagerachterweg.
6. Verharde weg en vervolgens fietspad **blijven volgen**.
7. Aan het einde van het fietspad **linksaf**, onder het viaduct door, Veele in (Mussel-Aa kanaal Zuid).
8. Aan het einde van de weg **rechtsaf**, Wedderstraat, over de Rolinbrug.
9. 1^e weg **linksaf**, Kolonel Blondeelweg, en deze weg **blijven volgen** tot aan de brug.
10. **Linksaf**, over de brug, daarna **rechtdoor**, zandpad in en aan het einde bocht naar **links** volgen. Bij fietspad **rechtsaf**, het fietspad op en dit blijven volgen.
11. Einde fietspad de Onstwedderweg **oversteken** en **rechtsaf** het fietspad op.
12. Eerste weg **linksaf** (Smeerling).
13. Na 250 meter (en bocht naar rechts), **linksaf** bij ANWB-paal richting Sellingen - 13 kilometer. Pad **blijven volgen** langs het Metbroekbos en dal van de Ruiten Aa.
14. Op driesprong **links aanhouden** (richting fietsknooppunt nr. 40).
15. Brug over en **rechtdoor** het schelpenpad volgen.
16. Bij driesprong **links aanhouden** (rechts staat een bankje), Metbroekweg.
17. Einde van het schelpenpad **rechtsaf**, Onstwedderweg.
18. Einde Onstwedderweg **linksaf**, het fietspad op, verkeersweg **oversteken (let op!)**, fietspad op en met bocht naar rechts de Dr. P. Rinsemastraat in.
19. Eerste weg **linksaf**, Schoolstraat.
20. Eerste weg **rechtsaf**, Kerkstraat. (Hiervoor inrit naar rechts/parkeerplaats negeren).
21. Bij T-splitsing **links aanhouden** (Kromme Elleboog negeren)
22. Direct na vaste brug, **linksaf** het bospad op. Pad langs kronkelende loop (Veelerdiep) helemaal **volgen**. (Zijpaden negeren).
23. Aan het einde van het bospad **linksaf**.
24. Na klein stukje verharde weg **linksaf** bospaadje in.
25. Net voor einde pad **rechtsaf**.
26. Verharde **weg oversteken** en bospaadje in rechts van de weg (moeilijk zichtbaar).
27. Einde bospad **rechtsaf**, aan de linkerzijde van het water lopen. Pad gedurende 1 km **blijven volgen** tot aan verharde weg. Hier **linksaf**.
28. Over de brug (2 inritten met slagboom negeren) en daarna het eerste bospad **linksaf**, pad **volgen** tot het eind.
29. Einde bospad **weg oversteken**, langs de borden van Afeer het bos weer in.
30. Op splitsing **rechtsaf** en daarna pad volgen tot startpunt.

Heeft u **op- of aanmerkingen** over de wandeling of onjuistheden in de beschrijving of markering aangetroffen? Meld het ons via het contactformulier op de website of per e-mail: info@wandeleninwesterwolde.nl.

Sponsoren van deze route:

Huisartsenpraktijk *Postma*

Dr. P. Rinsemastraat 1
9541 AL Vlagtwedde
Tel 0599 217000
<https://huisartsenpraktijkpostma.nl>

Chinees - Indisch Restaurant

PEKING

北京酒樓

Gevestigd sinds 1984

Wilhelminastraat 20
9541 AP Vlagtwedde
Tel.: (0599) 31 32 36

BUNGALOWPARK
EMSLANDERMEER
beleef, ontdek en geniet!

<http://www.bungalowpark-emslandermeer.nl>

Bungalowpark Emslandermeer, 2 tot 20 persoons comfort & luxe wellness bungalows met buitenspa-jacuzzi, sauna etc, ook met toerboot Hanzeschouw of Whaly. Gratis toegang tot subtropisch zwemparadijs met o.a. glijbaan, kinderbad, sauna etc. Heerlijk ontspannen op het park met o.a. vissen in de binnenmeren, watersport, kano's & waterfietsen, speelgelegenheid en uiteraard wandelen en fietsen in het natuurrijke Westerwolde. Kortom onbegrensde activiteits- en ontspanningsmogelijkheden.

Beste wandelaar,

Heeft u genoten van deze wandeling? Stichting Wandelen in Westerwolde heeft 40 wandelingen in Westerwolde en het 100 km lange Westerwoldepad.

Onze bijna 100 vrijwilligers zijn druk met het onderhouden en beloopbaar houden van deze wandelingen.

Om dit voort te zetten zouden wij uw financiële bijdrage goed kunnen gebruiken.

Via de hiernaast geplaatste QR-code komt u op een betaalverzoek waarvan u het bedrag zelf kunt aanpassen.

Namens uw medewandelaars alvast hartelijk dank.

